

P7_TA(2011)0431

Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda nākotne

Eiropas Parlamenta 2011. gada 29. septembra rezolūcija par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda nākotni

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2006. gada 17. maija Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību¹, ar ko izveidoja Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu (EGF),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1927/2006 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izveidi²,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Regulu (EK) Nr. 546/2009, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1927/2006 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda izveidi³,
- ņemot vērā Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulu (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam⁴,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Budžets stratēģijai „Eiropa 2020”” (COM(2011)0500),
- ņemot vērā Komisijas gada ziņojumus par EGF finansētajiem pasākumiem,
- ņemot vērā ieinteresēto pušu konferences par EGF nākotni, kuras 2011. gada janvārī un martā Komisija rīkoja ar dalībvalstīm un sociālo partneru pārstāvjiem,
- ņemot vērā kopš 2007. gada janvāra pieņemtās Parlamenta rezolūcijas par EGF izmantošanu, tostarp Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas (EMPL) piezīmes par attiecīgajiem pieteikumiem,
- ņemot vērā 2010. gada 7. septembra rezolūciju par Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda finansēšanu un darbību⁵, tostarp Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas (EMPL) 2010. gada 25. jūnija atzinumu,
- ņemot vērā 2011. gada 8. jūnija rezolūciju par ieguldījumu nākotnē — jaunu daudzgadu finanšu shēmu (DFS) konkurētspējīgai, ilgtspējīgai un iekļaujošai Eiropai⁶,

¹ OV C 139, 14.6.2006., 1. lpp.

² OV L 406, 30.12.2006., 1. lpp.

³ OV L 167, 29.6.2009., 26. lpp.

⁴ OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp.

⁵ Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0303.

⁶ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0266.

- ņemot vērā apspriedes, ko rīkojusi EMPL komitejas īpašā darba grupa EGF jautājumos,
 - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā EGF ir izveidots, lai atbalstītu pasākumus, kas paredzēti darba ņēmējiem, kurus vissmagāk skārusi globalizācijas un ekonomikas krīzes izraisītā darbinieku skaita masveida samazināšana Eiropas Savienībā, un tādējādi veicinātu reintegrāciju darba tirgū;
 - B. tā kā vairumā gadījumu EGF ir izmantots saistībā ar darbinieku skaita samazināšanu finanšu un ekonomikas krīzes dēļ;
 - C. tā kā Komisija ierosina līdz 2013. gada beigām pagarināt piemērošanas termiņu pagaidu atkāpei, kas ļauj izmantot EGF, lai atbalstītu darba ņēmējus, kuru atlaišanas iemesls ir globālā finanšu un ekonomikas krīze;
 - D. tā kā EGF tika izstrādāts kā instruments ātrai reaģēšanai uz darbinieku skaita masveida samazināšanas gadījumiem, lai novērstu ilgtermiņa bezdarbu sarežģītos darba tirgus apstākļos; tā kā EGF instrumenta sākotnējais mērķis bija īsā laikposmā atvieglot akūtu un neparedzētu problēmu sekas darba tirgū, kuras radušās, atlaižot daudz darba ņēmēju lielos uzņēmumos vai MVU, kas darbojas konkrētā nozarē un konkrētā reģionā; vienlaicīgi atgādina, ka stratēģijas „Eiropa 2020” ilgtermiņa mērķi palielināt nodarbinātības un nodarbināmības rādītājus tiek atbalstīti, izmantojot Eiropas Sociālo fondu (ESF);
 - E. tā kā EGF izmantošanas laukietilpīgā procedūra ir atzīta par galveno attiecīgās regulas trūkumu;
 - F. tā kā dažām dalībvalstīm ir bijis sarežģīti izmantot EGF sakarā ar grūtībām rast valsts līdzfinansējumu;
 - G. tā kā EGF ir veicinājis tādu novatorisku projektu izmēģināšanu, kuri izstrādāti, lai veicinātu darba ņēmēju nodarbināmību;
 - H. tā kā pieredze liecina, ka pašreizējā EGF regula ir pietiekami elastīga piemērošanai dažādās darba tirgus sistēmās un apstākļos visā ES;
 - I. tā kā ar EGF līdzekļiem ir finansēti pasākumi, kas papildina tos, kurus finansē, izmantojot ESF, kā arī pabalsti, ko piešķir mācību un pārkvalificēšanās laikā,
 1. atgādina, ka EGF tika izveidots ar mērķi apliecināt ES solidaritāti ar darba ņēmējiem, kurus skārusi globalizācijas izraisīta darbinieku skaita masveida samazināšana, un ka 2009. gadā saistībā ar atjaunošanas plānu tā darbības joma tika paplašināta, lai aptvertu arī darbinieku skaita samazināšanu, ko izraisījusi finanšu un ekonomikas krīze;
 2. atzīst EGF pievienoto vērtību — tas ir ātras intervences instruments ar ierobežotu darbības jomu, kas paredzēts, lai līdzfinansētu aktīvus darba tirgus pasākumus ar mērķi palīdzēt darbu zaudējušajām personām atgriezties darba tirgū; turklāt uzsver, ka turpmāk būtu jāorientējas uz ilgtspējīgu darba tirgus politiku; mudina dalībvalstis izmantot Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu, lai sasniegtu ES mērķus un veicinātu jaunas prasmes, tostarp saistībā ar jaunām ilgtspējīgām un kvalitatīvām vidi saudzējošām darba vietām;
 3. pauž gandarījumu par to, ka 2009.–2010. gadā EGF atbalstu bija iespējams sniegt aptuveni 10 % visu Eiropas Savienībā atlaisto darba ņēmēju, un norāda, ka 2009. gadā 40 % darba

ņēmēju, kuriem bija paredzēts EGF, tika sekmīgi reintegrēti darba tirgū, neraugoties uz finanšu un ekonomikas krīzes negatīvajām sekām darba tirgos;

4. atbalsta Komisijas priekšlikumu turpināt EGF izmantošanu pēc pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas beigām un prasa nekavējoties sniegt skaidrojumu par lauksaimnieku un to darba ņēmēju stāvokli, kuru darba līgums ir uz noteiktu laiku;
5. prasa, lai atjauninātais EGF būtu cieši saistīts ar Eiropas regulējumu pārstrukturēšanai, kas nepieciešams, lai sagatavotos pārejas procesam un pārvaldītu to;
6. uzskata, ka atjauninātā EGF iespējamā lielākā pievienotā vērtība būtu efektīvs atbalsts darba ņēmēju apmācībai un pārkvalificēšanai nolūkā reintegrēt viņus darba tirgū, kurā izveidojušies sarežģīti apstākļi sakarā ar uzņēmumu vai nozaru neparedzētu pārstrukturizāciju, tādējādi izraisot vai palielinot prasmju neatbilstības problēmu; uzsver, ka šāds instruments būtu vērtīgs papildinājums pasākumiem, kurus finansē, izmantojot ESF, un kuri galvenokārt ir paredzēti, lai pielāgotos pasaules mēroga problēmām nolūkā panākt ilgtspējīgu izaugsmi; uzsver arī to, ka, no vienas puses, šis instruments nodrošinātu ES solidaritāti ar darba ņēmējiem, kurus skārušas restrukturizācijas negatīvās sekas, un, no otras puses, savlaicīga, mērķtiecīga un apstākļiem pielāgota šā instrumenta piemērošana ar mērķi novērst ilgtermiņa bezdarbu varētu labvēlīgi ietekmēt visas dalībvalstis;
7. uzskata, ka turpmāk svarīgākais uzdevums ir ieviest ātrākas intervences procedūras, lai EGF varētu izmantot efektīvāk un ātrāk;
8. ņem vērā Komisijas centienus piedāvāt ilgtspējīgus risinājumus ar nolūku samazināt pieteikumu iesniegšanas un izmantošanas procedūras ilgumu, lai tas nepārsniegtu sešus mēnešus no pieteikuma iesniegšanas līdz līdzekļu pārskaitīšanai attiecīgajai dalībvalstij, atbilstīgi pašreizējai EGF paredzētajai likumdošanas un budžeta procedūrai; tomēr norāda, ka četru gadu laikā, kopš darbojas EGF, progress nav panākts, un mudina dalībvalstis, neradot nelabvēlīgus apstākļus dalībvalstīm, kurās ir budžeta grūtības, paātrināt EGF izmantošanu, veicot tā darbības jomas pasākumus ātrāk, nekā paredzēts;
9. mudina, lai turpmāk EGF izmantošanā liela uzmanība tiktu pievērsta jauninājumiem atbilstīgi stratēģijas „Eiropa 2020” mērķiem, un prasa, lai Komisija ierosina priekšlikumus par to, ka pieteikumus par vietēja, reģionāla vai valsts mēroga krīzi, kas rada ievērojamu darba vietu skaita samazināšanos, arī varētu izskatīt saistībā ar EGF;
10. uzsver, ka Komisijai ir jānodrošina, ka pieņemtie pasākumi ir saskaņoti un saderīgi ar stratēģijas „Eiropa 2020” mērķiem, un daļa tās tehniskās palīdzības budžeta ir jāizmanto, lai veicinātu un izplatītu paraugpraksi un sekmētu savstarpēju mācīšanos starp dalībvalstīm;
11. mudina Komisiju nodrošināt saskaņotību starp EGF intervences pasākumiem un darbībām, kas orientētas uz uzņēmumiem un nozarēm, ES konkurences noteikumu un rūpniecības politikas jomā;
12. aicina uzlabot nākamo EGF regulu, lai nodrošinātu, ka Fonds nerada morāla kaitējuma draudus daudzvalstu uzņēmumiem;
13. uzsver, ka sociālie partneri un vietējās iestādes būtu cieši jāiesaista pieteikumu iesniegšanas procedūrā un — galvenokārt — saskaņota pasākumu kopuma izstrādē; atgādina, ka sociālajiem partneriem vajadzētu piedalīties īstenošanas uzraudzībā un gūto rezultātu

novērtēšanā no darba ņēmēju viedokļa;

14. mudina Komisiju izpētīt iespējas, kā nodrošināt, lai daudzvalstu uzņēmumi, kuriem ir tīrā peļņa, nevar netieši izmantot EGF finansējumu nolūkā samazināt savas izmaksas saistībā ar restrukturizācijas radīto problēmu risināšanu sociāli atbildīgā veidā un izvairīties no atbildības; aicina Komisiju izveidot ES sistēmu pārmaiņu un restrukturizācijas prognozēšanai un vadībai, paredzot, ka šie uzņēmumi ir finansiāli atbildīgi par jaunas nodarbinātības nodrošināšanas pasākumiem;
15. mudina Komisiju noskaidrot iemeslus, kādēļ dažas dalībvalstis vēl nav izmantojušas EGF, lai gan tajās ir notikusi darbinieku skaita masveida samazināšana, un ierosināt attiecīgus risinājumus, lai nodrošinātu, ka EGF finansējums tiek sadalīts atbilstīgi Savienības mērķim veicināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un solidaritāti starp dalībvalstīm (LES 3. pants);
16. uzsver, ka arī turpmāk ar EGF līdzekļiem vajadzētu finansēt tikai tos aktīvos darba tirgus pasākumus, kas papildina pasākumus, kurus saskaņā ar valsts tiesību aktiem paredzēts īstenot darbinieku skaita masveida samazināšanas gadījumos; turklāt ierosina, ka turpmāk EGF finansētie pabalsti vienmēr būtu jāapvieno ar EGF finansētiem mācību vai pārkvalificēšanas pasākumiem un ka ar tiem nevajadzētu aizstāt pabalstus, kas paredzēti valsts vai Kopienas tiesību aktos vai koplīgumos;
17. prasa Komisijai izvērtēt iespēju EGF līdzfinansējuma likmi pielāgot likmei, ko piemēro struktūrfondi attiecīgajās dalībvalstīs;
18. prasa pieteikumos norādīt informāciju par līdzfinansējuma avotiem;
19. mudina Komisiju ciešāk uzraudzīt īstenošanas procesu, lai nodrošinātu, ka pasākumu rezultāti ir vienlīdz labvēlīgi visiem darba ņēmējiem, un veidot paraugprakses un modeļu datubāzi;
20. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu parlamentiem un valdībām.